

Číslo 27.
8. julija.

Bomhaj Bóh!

Lětnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokrěw ée!

F.

Sěrbske njedželike łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ša šchwěrtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Dubilejske łopjeno

k 200-lětnemu wobstacžu ev.-lutherskeho mišionstwa

džěń 9. julija 1906.

1706

1906

* 24. junija 1683 w Polcziuzach.

Bartram Ziegenbalt,
I. ewangelski mišionar.

† 23. febr. 1719 w Trankabarw w Indijstěj.

Czechodla šwjecziny mišionski jubilej?

„Spěwajće temu Knjesej nowy thěrlich, pschetož wón čini džiwy!“

Šaj, džiw psched naschimaj woczomaj je skutk mišionstwa. Džiw psched naschimaj woczomaj je rošwíwanje mišionstwa mjes pohanami. S maleho šymješča, do škalojteje role pohanstwa wu-šyčeho, je wurostl krašny seleny šchtom, ke kotremuž šhladujemy počni hnuteho džaka na jubilejškim dnju. 200 lět horzeho džěla! A kaš wjele njepšcheczělstwa šleho njepšcheczěla!

A tola je Bóh hnadu a móž daš! To je tón Knjes činiš, taš nascha wutroba šhwali.

Mišionski jubilej nam woprawdže wopofas džiwneho škutkowanja Božeho w mišionstwje pošćizja. S malych špoczatkow mišionstwa, kotrež je Ziegenball pod šchitom Božim w Trankobaru w Šindiskej šapoczal, šu rjane žně wurostle, kotrež nětko šo rošpšchestrjuja psches žyłu Šindisku. A nasche mišionstwo w Trankobaru je nam ewangeliškim šchesczjanam wošebje drohe a lube; pschetož tam je šo přenje mišionstwo nascheje ewangeliško-lutherškeje žyčtwje šapoczalo. Přenjej ewangeliškej mišionaraj štaj wuczahnyłoj do pohanškeho kraja, pohanam přědomač a pschinješč drohi ewangelijon wo Šhrystušu Jesušu. A dokež štaj to mišionaraj byłoj

š nascheho wótzneho kraja — móžemy šo teho wješćelěč, šo je tehdom nascha wótczinstaj žyčtwje nastupika šwjate džěko mišionstwa, kotrež je tón Knjes tym šwojim poručil. A hnuty je nasch džak, hdyž widžimy to bohate žohnowanje Bože, kotrež je položene na přenje mišionstwo nascheje ewangeliškeje žyčtwje. — Wěšo je nasche mišionstwo tež čěžke čašy pschětracž dyrbjalo, ale tež w čěmnošći šwěčzi šo Boža hnada jašnje a widomnje, dokež je psches Božu hnadu čěmnošć šo šhubicž dyrbjala psched šwětkom ewangeliškej, kotrež je móž Boža. Šako po 100 lětach škutk Trankobarškeho mišionstwa hincž šapoczja, je tón Knjes nowych pomocnikow šbudžil, kiž šwjaty škutk šhinjenju wuškowachu. Šipščanške mišionstwo je do herbštwja mišionskich wótzow w Trankobaru šastupicž mohło! Šule wulku Božu hnadu my džěnja šhwalimy:

Budž šhwalba Bohu šamemu

A džak ša jeho hnadu.

Šak je pschischo š šapoczatlu nascheho ewangeliško-lutherškeho mišionstwa?

Dwaj mužej mataj najwjěšchu šašlužbu wo šaloženju nascheho mišionstwa. Wonaš štaj danški kral Šjedrič IV. a wótz šhrotownje w Šalli A. Š. Franka.

Šižom jako kónpřnyž běšče kral na tu myšl pschischoł, šo je pschisčlufšnosč, tam hdyž šebi Danšy kolonije šaložichu, tež pohanam šchesczjanstwo šobu pschinješč. Šako wón na trón štupi, bu jeho wot Boha jemu do wutroby data myšl škut. A šo šo š Božej hnadu dobre pschedemšacže do škutka štaji, wo to ma šašlužbu kralowny dwórški přědar D. Šüttens. Šón běšče šo 1704 š Šarlina do Šopenhagena powolał a wón šteješče tym poběžnym mužam nascheho wótzneho kraja, kiž mějachu mišionštu wutrobu, bliško. A to móžesche wón š šbožu šwjateho škutka wužicž. Šón

powjeda: „Šako ja widžich, šo je šo tónle woheš na kralowej wutrobje šapališ, šym š radošću drjemo pschinoschowal.“ A kralowe šahorjenje šo dale horješče, hdyž wón tež w Danškej žane šrošmjenje njenamaka a šamo danšle duchownstwo jeho wotpohladej napscheczíwo štupi. W Danškej njeběšče tež žanych mužow, kiž bychu dara a šnutštowneho wabjenja měli, do džěla mišionstwa štupicž. A kaške běšče to nětko džiwne wodženje Bože, šo móžesche dwórški přědar D. Šüttens mužow š nascheho wótzneho kraja pschijwješč, kiž běchu hotowi, wuczahnyč jako mišionarajo.

Šak šo šta psches Bože wodženje, šo bu nasch wótzny kraj š temu powolany, kaš běšče kolebka byla reformazije, přěnich mišionarow wupóšlacž do pohanškeho kraja.

A kašku šašlužbu ma nětko Aug. Šerm. Franka? Šón njeje přěnich mišionarow wušwolil. To šu činili jeho a dwórškeho přědarja D. Šütteneša pscheczěljow w Šarlince. Ale wón je polo we wutrobach tych mladženzow pschihotowal, kiž šu wuczahnyli jako póšli ewangeliškej. Šón we šwojej wučěćni pschězo na to pokasowasche, šo je ta wěra šama prawa, kiž je w lubošći škutkowaza.

A taš je wón wutroby šahoril, šo běchu tu mužoj w prawym čašu. A taj přenjej mišionaraj, Ziegenball a Šlütšau, štaj š Frankoweje šchule w Šalli wušchłoj a tón duch lubošće š Jesušej, kotruž bu jimaj tam do wutroby dychany, je jeju wodžil. A š Šallškeje Frankoweje mišionškeje šchule je wušchlo tehdom 36 mišionarow a woni běchu wšchitžy prawi póšli, kiž šu roššywali dobre šymjo ewangeliškej na puštu pohanšku šemju.

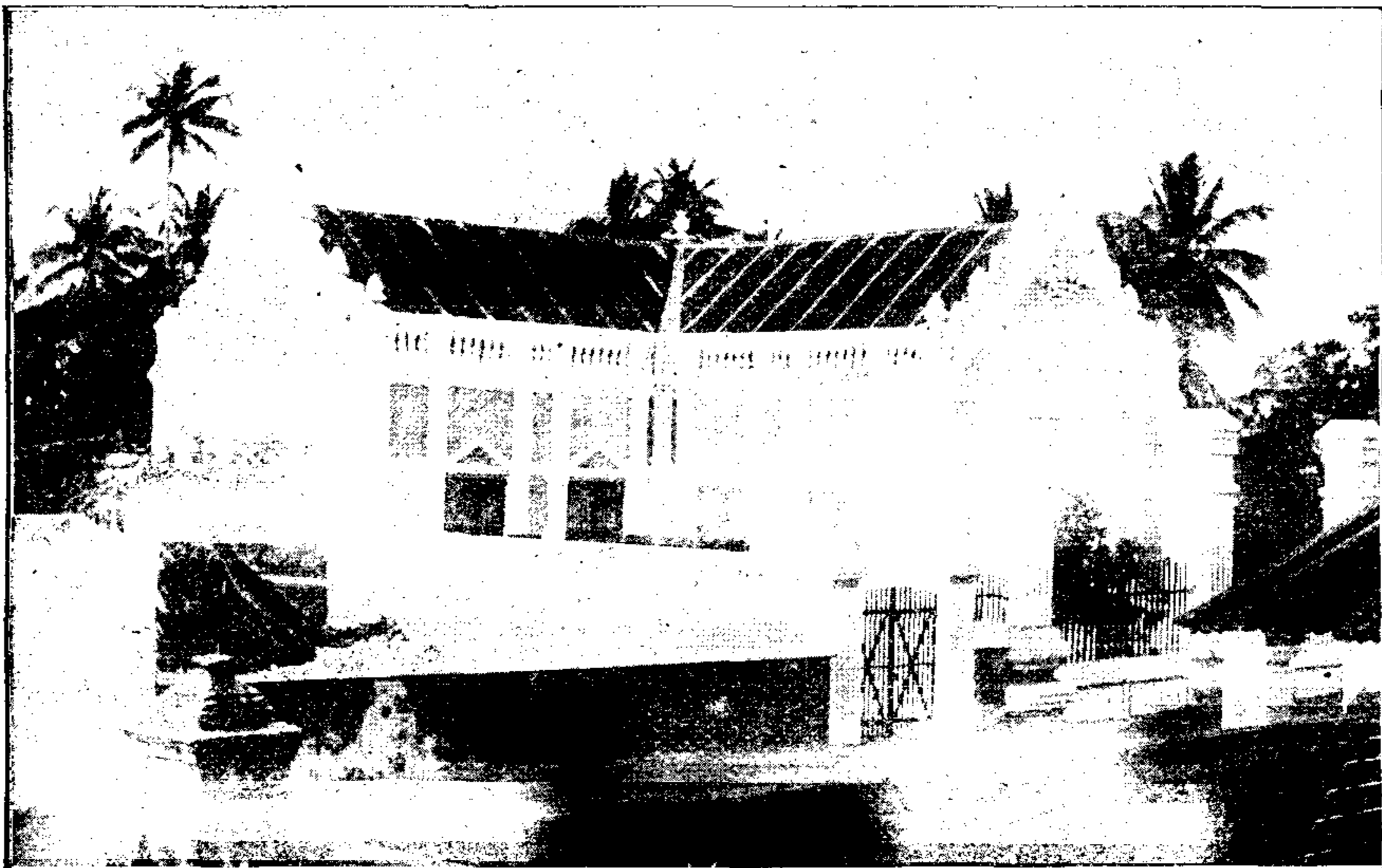
Najwjěšchu šašlužbu paš je šebi Franka dohnył š dobrej radu, kotruž je

mišionaram dawał w čěžkich čašach. Šaž nan wón jim w čěžkich čašach š trošchtom bliško šteješče a wón je jich škut š Bohu njěšl w šwojich modlitwach. Šam w Šalli běšče šřjedžina wšchitkich pscheczělow mišionstwa. A wón je mišionstwo se šwojim horžym duchom lubošće taš podpjerał, šo šo wono mjenowasche: „Danško-Šallške mišionstwo“ a A. Š. Franka šo š dobrým prawom mjenuje „duchowny wótz ewangeliškeho mišionstwa mjes pohanami.“ Šón je tež přenje mišionške šopjeno: „Mišionške powješče indiškeho mišionškeho wustawa mišionstwa w Šalli“ wudał. A žyke mišionstwo, dokež mišionarajo wuškadžachu š jeho mišionškeje šchule w Šalli, je mjeno dostało: „Danško-Šallške mišionstwo.“

Šcho běchu přeni ewangelišy mišionarajo?

Dwaj štaj wuczahnyłoj jako přenjej póšlaj mišionstwa mjes pohanami.

Přeni mišionar a wodžel mišionstwa w Trankobaru bě Šartom Ziegenball. Šón je šym nascheje Šužy a š dobrým prawom šo wón ličži do najlěpšich šymow Šužy a Šallškeje. Šón šo narodži 24. junija 1683 w Šolcžnicach. Šahe běšče wón wošhrocženy. Šemškich šubłow wón njeměješče, ale ša njebješke duchowne šubla běščaj šo jeho šarškej štaraloj, šo byščaj jemu trajaze njěšachodne herbštwjo šawoštajkoj.

Šot Ziegenballa natwarjena nowa Šerujaleška žyčtwje w Trankobaru w Šindiskej. Šošwjeczěna 11. oktobra 1718.

Snate je to slovo jeho lubeje maczerje, kotrež na smjertnym ložu wurčza. Wona swoje džeczi wokoło hebe sromadzi a k nim džesche: „Dube džeczi, ja hym wam wulke samoženje nahromadžila; jara wulke samoženje hym wam nahromadžila.“ A jako so jeje najstarscha dżowka na to woprascha: „Duba maczi, hdže dha macze tuto samoženje?“, dha wona wotmolwi: „Wytajeze w bibliji, lube džeczi, tam jo namafacze, pschetož tam hym kóždu stronu se swojimi hylsami macžala.“ To bėsche dobre njesachodne herbstwo. Tu bibliju je jeje hym posdžischo hobu k pohanam wšal. Wot starschiskeje pobožneje lubojče jako džeczo nješenj, dosta wón swoje snutskowne wuhotowanje jako młodzenj w Halli wot A. S. Franke sa swoje swjate powołanje, kotrež tehdom hiščeje njesnajesche. W Berlinje dónidže hlóš Boži na njeho psches D. Lütkenha. A fak bėsche wón snutskowne hotowy sa skutk mišionstwa, wobswědči jeho wuprajenje, kotrež je w sromadžisnje Barlinskich duchownych wuprajik: „Mój džemow w Knjesowym njenje, a wobradži-li namaj Boh jeniczku duschu pohanow, budže naju puczowanie hižo jarunane.“ Tak dyrbjeli wschitzy mišionarojo wuczahnyč. S nim čehnjeseche jeho towarich Heinrich Plüschau. Wo jeho džeczatstweje a młodosčzi njeje nicžo snate. Wón so w lécze 1674 w Mecklenburgskej narodži. Wón je Ziegenbalkeje swěru k bokej stejal.

Sapocžatt mišionstweho džela w Indiskej.

Mórske puczowanie trajeseche na wschě 7½ měšazow. Plěbniny khléb a smjerdžaza woda — a k temu njespscheczelstwo a njesrohmjenje hobupuczowazych, kotřiž wo pobožneju mužow njerožzachu a so jeju wotpohladej smějachu. Tež lóžowy kapitán bě jimaj njespscheczelnje smyšlenj. Wón bėsche so wošebje teho dla na njeju roshněwal, dokelž bėschtaj jemu jeho njepózcziwe wafčnje porokowaloj. Hdž lóž k brjohej Indiskeje pschijědže, lóžine mužstwo puczowarjow s lóžje w čolmach na kraj wošesche. Ale sa mišionarow wjazy dnjow žaneho ruma na žanym čolmje njeběšche. Skóncznje so kapitán druheje lóžje smili a jeju na swoju lóž a potom na kraj domjese. Nad tym pak so přeni kapitán tak rosnjemdri, so čzyšche najradšcho wschittlich sabicž a hamo jenemu mišionarej s kijom hrožeseche.

Kajki dyrbjeseche to sacziščeč čzinicž na pohanow, hdž hamo šchesečzijenjo s wóžneho kraja mišionaromaj wustup na kraj wobarachu! Tola wonaj so satrašicž njedaschtaj. — Wo sacziščeču, kotryž so pohanjo na njeju čzynili, wonaj pišataj: „Pschi wohladanju šlepnych pohanow njemóžachmow so hylsow šđeržecž, k Bohu so nutnje wołajo. Jo by tež w tutym pohanskim kraju swětku ewangelija k wumóženju wjele duschow psches naju službu jasnje šhadžecž dal.“

W měsčje Trankebaru hamym njebuschtaj pscheczelnišcho witanaj. Hdž do njeho sastupišchtaj, jimaj naměstny roskasowar Krahe napschecziwo stupi. Wón da jimaj čzakacž w šhežzy psched wrotami. Šhěsč hodžinow, wot 10 hodžin dopoldnja hacž do 4 hodžin popoldnju, dyrbjesechtaj tam čzakacž. Skóncznje w 4 hodž. pschińdže roskasowar ham s druhimi danškimi duchownymi a so jeju prascheseche: „Šchtó wój staj, šchtó čzetaj, šchtó je waju póšlat?“ Hdž wonaj kralowy sygl pokasaschtaj, hebi roskasowar šhwilu rospomni, skóncznje wón smějo praji: „Wdy runje tudy w danškej šchuli nikoho nimamj, njech tam džělataj, hewak njebhych wjedžik, k čzemu hyschtaj trjebacž hylj.“ Wo tych šlowach so žyle towarstwo šako do města wobroczi — a mišionaraj džěšchtaj sa nimi. Šako na torhosčezjo pschińdžechu, so woni wschitzy roseńdžechu, kóždy do swojeho doma — jeju pak tam stejo wostajichu. Žaneje radny hebi njewjedžo, stejeschtaj tam pod parjazym šlónčkom. Hdž so wječor w 7 hodžinach čznicžlaseche, so skóncznje danški sastojnik Altrup nad zúšomnilomaj smili a jeju do domu swojeho pschichodneho nana domjedže.

Wonaj nětko tola wječornj wotpocžint namafaschtaj. Tak

skónczi so džej 9. julija 1706, tón džej, na kotrymž swětku ewangelija wysche tamneho pohanského kraja šesthadža, — a tónle džej džensha hiščeje Tamulšzy šchesečzijenjo jako lětnj mišionški swjedžen swjecza. A to s dobrym prawom. Pschetož wot teho dnja je bohate žohnowanje so wulwalo na mišionstwo. Pschetož tónle džej póšlomaj mišionstwa na přenje pokasa, so na statnu pomoc myšlicž njetrjebataj — a to bėsche sa njeju derje, dale pak so mišionstwo a šchiz hromadže šluschtej, a tole wjedžecž, bėsche jimaj tež trjeba, wošebje sa pschichodny čzaš. Šako Ziegenbalk krotko po tym sa šchesečzijanšku wudowu wustupi, bu jako šběžkat šajaty a to do tajšeho jastwa, hdžez móžeseche lědy wutracž. Wón dyrbjeseche w tamnej horzej krajnje we wuskim rumje póšla horzeje kuchenje pschewyacz. Wón pak je wutracž jako Knjesowj pošol a swěrnj džělaczer na horzym polu mišionstweho skutkowanja. Wón měšeseche sa swoje hešlo: „Spěmaj a džělaj!“ Wón je nowy šakoš pscheložik do tamuliskeje rěče a tež se starym je pschischoł hacž do knihow šudnikow. A Bože žohnowanje bėsche nad jeho skutkowanjom. „Kotřiž se hylsami wušwajaju, budža s wješelosčzu žnjecž“, tole šlowo je so jemu dopjelnilo. 250 duschow je k temu Knjesej wobrocžik — to bėchu jeho žohnowane žně. Wóšy tón Knjes jeho wotwola po jeho špóžniwym mišionškim skutkowanju, 36 lět stareho 23. februara 1719. W Zionškej žyrtwi w Trankebaru je přenich pohanow wufšecžik a do njebjeskeho Ziona je wón šaschoł k swojemu Šbóžnikkej, do kotrehož služby je swoje žyle žiwjenje stajik.

Mišionstwo so rospšesečžerasche — města Tandšaur, Madura atd. dostachu mišionške stazije. Fabrizius a Schwarz staj w Ziegenbalkowym duchu dale skutkowaloj. Tež indišzy šchesečzijenjo, kiž bėchu drohe kublo ewangelija namafali, stupichu do džela sa tych swojich, kiž hiščeje w čzěmnošči šdychowachu. Šchto je nětko danško-halliske mišionstwo wuskutkowalo? Wone je džělato wot 1706—1806 a wulki je wuspěch byl. 36970 duschow je so wufšecžiko. Sawěsčje rjane žnjowe polo, temu Knjesej pschihotowane.

Kajle je tam nětko w Indiskej k 200-lětnemu jubilejštemu dnjej?

Danško-halliske mišionstwo wjazy njewobsteji. Hdž pošledni mišionar swojej woči sandželi, mišionar Kämmerer 1837 w Trankebaru do Draždžanského mišionstweho seminara sastupi. Heinrich Nordes, kiž bėsche k temu powołany, rospadane Zionške murje w Trankebaru šako natwari. 1840 bu do Trankebara w Indiskej ššlany a 1847 bu jemu na žadanje danškeho krala Šhryštiana VIII. stare „Trankebarske mišionstwo“ a w nim Draždžanskemu mišionstwu towarštwu pschepodate. Duž šakške mišionstwo herbstwo stareho Trankebarskeho mišionstwa sastupi. 60 lět je so wot teho čzaša minylo. 101 mišionarow je našche mišionstwo do tejele winizy Knjesoweje pošlalo, kiž je tak-rjez jeho přenja lubojč. Šbóž jej drje wěščečzachu, ale Bože žohnowanje je to džělo šchitowalo.

Wot lěta 1845—1905 je wono 27,363 wufšecžiko. A Ziegenbalkowy duch je tež druhe mišionške towarštwu čzahnył k wobroczenju pohanskeje Indiskeje. Psches 1 milion šchesečzijanow w 6535 wošadach temu Knjesej služu.

Duž k jubilejštemu swjedženjej hnutj džak s našchich wutrobow šlinczi temu Knjesej wschittlich knjesow, kiž je tak mišosčziwe žohnowak skutk našcheho ewangelsko-lutherškeho mišionstwa. A hdž so s džakownej wutrobu dopominamj, fak je Ziegenbalk — hym našcheje Šuzizy a přeni mišionar našcheho ewangelsko-lutherškeho mišionstwa — wschitto woprowak sa teho Knjesa, njesabudžmy tež my jubilejšti wopow woprowacz sa našche lube mišionstwo, so by Knjesowa winiza tež psches našču skutkowazu lubosčž k Božemu kraleštwu dale so twariča.

A njebjepam pošbėhuty swoje wutrobj:

„Pschińdž, o Jesu, kralo swěrnj,
Ščit so wschittkim šnajomny,

Saſwęcź wſchudźom, ſerſchta męcny,
 Bruhi ſwojej' dobroty.
 Sapoczał ſy wulke ſkutki,
 Wulke dale czinić chzeſch,
 Snady polny woſtanjeſch,
 Hacz maſch zykoſ' ſwěta ſbytki,
 Hacz by kōźda wutroba
 K nohomaj czi padała."

K 200 lětnemu jubileju ev.-lutherskeho miſionſtwa w rańſchej Indiskej 9. julija 1906.

Škit a skutk Boži.

(Pſ. 46, 12.)

Šlōſ (314): Jehovah! tebi chzu ja ſpěwacź.

Nječ thěrluſch k czeſczi Bożej ſpěwa
 Na ſwjedzenju ſo wſchudźom dženſniſchim,
 Hdž nimo dwě ſcžě lět ſtej džěła
 Na polu miſionſtwa indiskim;
 Hlaj! klinečal pohanam dže węcźny je
 Tam ewangelij Boži radoſtnje.

Šwědk prěni Ziegenball bē Boži,
 Kiž do džěła je krutoſ' wucžahnyl
 Mjes pohanami, jako ſkozi
 K nim nohu ſwólny, ſo by předať byl
 Šim ſłowa Božeho a žiwjenja,
 Kiž i węcźnoſcže do ſwěta pſchihadža.

Bóh, Wócžez ſwětkla miłoscžiwny,
 Še džěko ſwoje dotal roſſchěrjał,
 Mjes pohanami činił dživny
 A tježe ſwjatom' ſkutkej młódně dał;
 Še wbohich wuwjedł i nožy čžemneje
 A pučž jim pokafał do ſbóžnoſcže.

Bo cžiſtej Lutherowej wucžbje,
 Kiž je ſłowa ſo žórli Božeho,
 Tam w rańſchej Indiskej w jich ſrudžbje
 Še pohanam ſo pſchpowjedalo,
 Šo ſwětklo ſeſkhadžało ſbóžne je
 Wſchēm ludam i Jeſuſom a žiwjenje!

Duž ſdobnje dženſ ſo ſradujemy,
 Lět dwě ſcžě nětko wrócžo hladajo,
 A džaťowacž ſo Bohu chzemy,
 Šo ſbože jecho je ſo doſtało
 Tež pohanam w jich ſmjertnej mrofočže,
 A cžěr jich nowa i nami k njebju dže.

Džať tebi, Božo dobrocžiwny!
 Tať wopruiemy dženſka pſchihkluſchny;
 Ty i kralom woſtanjeſch a živy
 Šy węcźnje; knježiſch wſchudźomny
 Tam na njebju a tudy na ſemi,
 Šo twój lud w tebi ſo wjeſeli!

Twój ſchkit a ſzeptar wſchehomóžny
 Maſ ſlabnych krynje we wſchěch tyſchnoſcžach,
 Mam wotewrił ſwój dom ſy wótžny
 A herbſtwo krapne ſkicžiſch w njebjeſach. —
 Duž kraleſtvo nječ tvoje twarimy
 A czeſcž a khwalbu tebi ſpěwamy! —

U.

Dwě njerunej kotsje.

(Bofracžowanje.)

Bo njedolhim cžaku mějſche Surij wot wobegu kotrow liſt
 w rukomaj. Kōžda ſwojej radoſczi nad jecho wotmyſljenjom wuras
 dawasche a kōžda wurjekowasche nadžiju, ſo budže wón pſchichodnje
 pola njeje bydlicž. To jecho do njemaleje wuſtoſcže pſchinjeke,
 pſchetož wón lubowasche jenu kaž druhu. Njedyrbjeſche wón, byl-li
 pola Emmy woſtał, Hertu tyſchicž a namopak? Wón wſchaf by
 ſo teho ſminycž mohł, jeli by ſam ſa ſo bydlił; tola wón noch-
 zyſche ſwójbne žiwjenje, ſa kotrymž tať jara žedžeſche, parowacž.
 Bo krotkim roſpomnjecžu wón na tu myſł ſapadže, kotromaj
 ſamymaj roſſchudjenje pſchewoſtajicž; pola teje, kotraž budže jecho
 najradſcho pſchijecž, chžyſche wón hoſpodomacž. Šimaj tónle ſwój
 wotpohlad a cžak ſwojeho pſchihada njepſcheradžiwiſchi, ſo wón
 na domojjěſbu poda a wuſtupi ſbožownje na brjoh lubowaneho
 ſtareho wótžneho mějta, kotrež bēſche wón pſched nětko dwazyčzi
 lětami wopuſchcžil.

Wón pſchepoda ſwój koſſer hoſpodarjeje hoſcženja, w kotrymž
 bēſche přenju nōž pſchebyl, woblecže ſo draſtu hantwjeſkeho, kotruž
 bē ſebi wot nēlaſkeho trōdlerja pſchinjeſčž dał, a poda ſo pōſdne
 popođnje na pučž do wjeſti, hdžej kotsje bydleſchtej. Wón mějſche
 žyle napohlad khudeho pučžowarja; na jecho ramjenjomaj wiſaſche
 nimale přōđny wacžot, w ružy džeržeſche kij.

Nětko bēſche ſo wón ſa Hercžinym domom dopraſchal. Tón
 mějſche prawje duſchny napohlad; jecho wofna ſwědcžachu wo
 ſamožitoſcži. Wón do duri ſaklapa, ſlyſcheſche na to krocžele
 w kžězi — a pſched nim ſtejeſche kotra. Wona jecho njeſpōjna.
 Wón i naležnoſcžu wo maſny dar proſcheſche, prajizy, ſo jemu
 hiſcže nēotre pjenježki ſa bližſche nozowanje pobrachuja. Tola
 wón bu i twjerdyimi ſłowami wotpokafany. Še jecho bóle bolachu,
 hacž by-li woprwadže ſpomnjene pjenježki potrjebal. Bēſche to
 woprwadže jecho kotra, kotrež bē Wóh tať wjele njewocžakowaneho
 ſboža wobradžil a kotruž bē wón pſchezo a pſchezo ſako k ſmil-
 noſcži napominał?

"Šeno kroschil! Wóh waſ na druge waſchnje ſako požohnuje",
 wón woſpjetowasche.

"...Tele ſłowa kōždy njedocžink trjeba...", bē ſla wotmłowa.

"Mam ja napohlad njedocžinka? Šym ſprawnych ludži džecžo!"
 wón wuwola.

"...Budže ſchtož chzečže! Wote mnje ničžo njedoſtanjecže.
 Tón proſcheſki prať by jenemu wloky i hłowy ſežrał, chžyl-li
 jedyn doſcž dobrocžiwny byčž.""

"Wopomúče", Surij i nowa napominaſche, "čžeſtny rjemjeſč-
 niſki njeje žadny proſcheſki dundať."

"...Šeli nětko njecžiniſch, ſo přecž pſchindžeſch, ſawołam ſwojeho
 muža, tón cži pučž pokafa...", ſarjewi Hertu nětko roſcžercžena a
 ſapraſny durje pſched nim.

Duž ſo Surij wotwobrocži. Šrudoba a roſhorjenoſcž w jecho
 wutrobje wo knjeſtvo wojowaschtej. Pſchi plocže ſuſodneje
 jahrody muž ſtejeſche, kotryž bē tule roſmłowu ſobu ſlyſchal.
 "Ša budžich wam to do přědta wēſchcžicž mohł, ſo wot teje ničžo
 njedoſtanjecže", wón rjetny; "ta je w žylej wſy dla ſwojeje
 ſkupoſcže ſnata."

Surij ničžo ſnjenapſchecžiwu, ale myſleſche: "Budžich tola
 radſcho w Amerizy woſtał, dha bēſche mi tole hōrke naſhonjenje
 ſalutowane.

(Pſchichodnje ſkōncženje.)

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Wutoru 10. julija budže ſo Guſtav-Wdolſki ſwjedžen
 w Njeſwacžidle ſwjecžicž. Popođnju w 2 hodž. budže ſerbſke
 ſwjedžeſke kemſchenje i přědowanjom knjeſa ſararja Domaſchki
 i Budetež a w 4 hodž. nēmiſke, w kotrymž budže knjeſ wſchſchi
 koſiſtorialny radžicžel Dibeliuſ i Draždžan přědowacž. Lubi
 Šerbjia! hotujče ſo na wutoru do Njeſwacžidla a wopokačže
 ſwoju luboſcž i ſwojeje ewangelſto-lutheriſkeje žyrkwi.

— W Hamburgu je ſo wulka žyrkej Šw. Michala do cžiſta
 wotpalila.